

Sprawozdanie z wykonania planu działalności
Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
za rok 2019

CZĘŚĆ A: Realizacja najważniejszych celów w roku 2019

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	Osiągnięta wartość na koniec roku 2019		
1	2	3	4	5	6	7
1	K1. Zwiększenie zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych (REHABILITACJA ZAWODOWA)	Liczba pracujących Osób Niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym / Liczba Osób Niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym ogółem	Nie mniej niż w roku bazowym (26,3%)	27,67% *	<ul style="list-style-type: none"> - Dofinansowania do wynagrodzeń Pracowników Niepełnosprawnych; - Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne Osób Niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą; - Zrekompensowanie gminom dochodów utraconych na skutek zastosowania ustawowych zwolnień; - Obsługa dotacji budżetowej; - Programy Rady Nadzorczej w zakresie rehabilitacji zawodowej, w tym: Absolwent, Stabile zatrudnienie, Praca-Integracja; - Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych; - Zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanych z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - W ramach rehabilitacji zawodowej Osób Niepełnosprawnych realizowane były zadania ustawowe o charakterze stałym, z zróźnicowanym wpływem na aktywność zawodową Osób z Niepełnosprawnościami, np. <ul style="list-style-type: none"> - dofinansowania do wynagrodzeń Pracowników Niepełnosprawnych (307,9 tys. osób), - refundacje składek na ubezpieczenia społeczne Osób Niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą (32,3 tys. osób), - zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych (16,8 tys. osób), - zadania zlecane (12,2 tys. osób); - Przelewy redystrybucyjne do powiatów i województw (7,8 tys. osób); - Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych (3,7 tys. osób); - programy Rady Nadzorczej (1,9 tys. osób). - Z udziałem dotacji budżetowej zrekompensowano 299 gminom dochody utracone na skutek zastosowania ustawowych zwolnień. Ponadto obszarze w tym PFRON realizował 5 projektów finansowanych ze środków UE.

2	K2. Systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej (REHABILITACJA SPOŁECZNA)	Liczba Osób Niepełnosprawnych objętych wsparciem przez PFRON w ramach rehabilitacji społecznej / Liczba Osób Niepełnosprawnych prawnie (wg Spisu Powszechnego 2011)	Nie mniej niż w roku bazowym (21,0%)	22,60%	<ul style="list-style-type: none"> - Programy Rady Nadzorczej w zakresie rehabilitacji społecznej, w tym: Aktywny Samorząd, Pomoc Osobom Niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywienia, Rehabilitacja 25 plus, Zajęcia klubowe w WTZ; - Dofinansowanie kosztów szkoleń, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się; - Refundacja kosztów wydawania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących - art. 20b; - Zadania zlecane; - Wyrównywanie różnic między regionami; - Przelewy redystrybucyjne do samorządów terytorialnych. 	<p>W ramach rehabilitacji społecznej Osób Niepełnosprawnych realizowano zadania ustawowe, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przelewy redystrybucyjne do samorządów powiatowych i wojewódzkich (455,6 tys. osób); - zadania zlecane (193,6 tys. osób); - programy Rady Nadzorczej (25,9 tys. osób); - wyrównywanie różnic między regionami III (29,0 tys. osób); - dofinansowanie kosztów szkoleń, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się (3,5 tys. osób). <p>Równolegle z działaniami ustawowymi realizowano 3 projekty finansowane ze środków UE zbieżne z celem.</p>
3	F1. Poprawa efektywności i pozyskiwania środków finansowych	Wskaźnik faktycznej realizacji przychodów: Kwota wpłat dokonanych / Kwota wpłat zadeklarowanych oraz wynikających z decyzji określających, przypisywanych zobowiązanie (w rozpatrywanym okresie)	Propozycja przedziału 99,5%-100%	100,14%	<ul style="list-style-type: none"> - Ewidencja pracodawców zobowiązanych do wpłat na PFRON; - Monitorowanie zaległości we wpłatach; - Monitorowanie poprawności wykorzystania ulg z tytułu art. 22 ustawy o rehabilitacji. 	<p>Prowadzono bieżącą ewidencję pracodawców zobowiązanych do wpłat na PFRON, jak również monitorowanie zaległości we wpłatach. Zidentyfikowano ponad 1300 nowych podmiotów niewypełniających obowiązków wpłat. Fundusz zintensyfikował działania w zakresie postępowania administracyjnych i wydawania decyzji zwrotowych, skutkujących wzrostem stanu należności PFRON.</p> <p>Intensywnie weryfikowano opłacanie składek ubezpieczeniowych przez podmioty ubiegające się o dofinansowanie do wynagrodzeń Pracowników z Niepełnosprawnościami.</p> <p>We współpracy z organami skarbowymi prowadzono postępowania windykacyjne i egzekucyjne.</p>
4	F2. Oszczędne i efektywne gospodarowanie środkami publicznymi dla wspierania Osób Niepełnosprawnych	Kwota odzyskana w wyniku działań windykacyjnych / Kapitał należności objętych postępowaniem windykacyjnym	Wzrost o 5% w stosunku do roku 2018	17,02%	<ul style="list-style-type: none"> - Windykacja i egzekucja należności 	<p>Dla zwiększenia efektywności finansowej w trakcie roku budżetowego dokonywano bieżących przesunięć w strukturze wydatków Funduszu. Oszczędnemu gospodarowaniu środkami publicznymi sprzyjało podejmowane inwestycje z uwzględnieniem bieżących priorytetów, jak również generowanie przychodów finansowych w oparciu o czasowo wolne środki Funduszu. Zapewniono stabilność finansową PFRON poprzez monitorowanie zobowiązań i stanu środków pieniężnych.</p>
5	R1. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa zasobów	Stopień podatności na zagrożenia	Wyliminowane lub mitygowane 100% podatności	43%	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zaleceń z audytów bezpieczeństwa 	<p>Przeprowadzono reaudit obszaru bezpieczeństwa zasobów teleinformatycznych, weryfikujący bazy zidentyfikowanych podatności i diagnozujący nowe. Łączny wynik efektu mitygowania podatności uwzględnia priorytety nadane działaniom w odpowiedzi na wyższe ryzyko.</p>

* - Wykonanie wg danych PFRON za 2019 rok i danych GUS za III.kw 2019 r. dostępnych na dzień sporządzenia sprawozdania

CZEŚĆ C: Realizacja innych celów w roku 2019

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	Osiągnięta wartość na koniec roku 2019		
1	R2. Rozwój narzędzi wspierających skuteczność i efektywność działania	3	4	5	6	7
1		Ilość nowych narzędzi wspierających skuteczność i efektywność działania	3	5,5	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrożenie nowego modelu usług rozwoju SODiR; - Wdrożenie platformy SharePoint wraz z migracją kluczowych rejestrów i repozytoriów z platformy IBM Notes; - Migracja dotychczasowych systemów raportowania do centralnej hurtowni danych. 	<p>W trakcie roku budżetowego uległy zmianie priorytety zadań planowanych do wykonania. W ciągu roku wdrożono produkcyjnie narzędzia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pełnomocnik 2.0 (do obsługi decyzji pełnomocników Zarządu PFRON i kontroli limitów finansowych); - ECP-DAJ (służące ewidencji zadań i czynności audytowych); - KSI-ZUS (wspierające zarządzanie i obsługę wymiany danych z systemem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych); - RSF (do weryfikacji danych ze sprawozdań finansowych lub oświadczeń podmiotów zobowiązanych do ich przekazywania Funduszowi); - KSI-PAWOR (w celu usprawnienia procesu obiegu informacji dotyczących weryfikacji danych w ZUS); - WIN (system wspierający procesy windykacyjne w PFRON – osiągnięto I z dwóch etapów wdrożenia).
2	P1. Podnoszenie skuteczności i efektywności działania		Usprawnienia obejmujące co najmniej 12% procesów	12,3%	- Dokonanie optymalizacji zmapowanych procesów	Działania optymalizujące objęły 23 spośród 187 procesów najniższego rzędu, przy czym do ilości zoptymalizowanych procesów wliczono 5 procesów, dla których proces zatwierdzania dokumentacji procesowej jest na końcowym etapie.
3	P2. Usprawnienie komunikacji z interesariuszami		Spadek w stosunku do roku bazowego (26,2%)	21,5%	- Dokonanie modyfikacji w SODiR usprawniających komunikację; - Realizacja kampanii informacyjnej; - Obsługa wniosków i udzielanie informacji przez Oddziały PFRON.	W ramach Systemu SOW podpisano porozumienia z 99 % powiatów, co umożliwiło rozszerzenie możliwości składania elektronicznych wniosków o wsparcie ze środków PFRON o zadania realizowane za pośrednictwem JST.
4	P3. Zapewnienie zgodności działań z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi		Mniej w stosunku do roku bazowego (23)	40	- Pogłębienie analizy orzecznictwa; - Rozwój wiedzy (bazy doświadczeń); - Doskonalenie sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza linii orzeczniczej w kontekście struktury decyzji administracyjnych wydawanych w PFRON; - Szkolenia uzupełniające wiedzę pracowników z uwzględnieniem linii orzeczniczej; - Przeprowadzanie postępowań zgodnie z wytycznymi sądu.

CZĘŚĆ D: Informacja dotycząca realizacji celów objętych planem działalności na rok 2019

1. Część A, cel nr 1 - Według dostępnych danych GUS-BAEL w III kw. 2019 roku liczba zatrudnionych Osób Niepełnosprawnych wyniosła 440 tys. (mniej o 9 tys. niż w porównywalnym okresie roku 2018 r). Wg danych Funduszu za 2019 rok liczba Osób Niepełnosprawnych objętych wsparciem przez PFRON w zakresie rehabilitacji zawodowej wyniosła 382,6 tys., tj. 86,97% liczby zatrudnionych Osób Niepełnosprawnych w Polsce. Dostępność danych GUS-BAEL za IV kw. 2019 r. spodziewana jest w kwietniu 2020 r. Oczekuje się, że średnia roczna GUS-BAEL będzie niższa od opublikowanej za III kw. 2019, co przyczyni się do uzyskania wartości drugiego miernika powyżej 88%, przy utrzymaniu wskaźnika zatrudnienia powyżej 27%.

2. Część A, cel nr 2 - Wykonanie miernika jest nieco wyższe od planowanego minimum. Wg danych PFRON w 2019 roku liczba Osób Niepełnosprawnych objętych wsparciem przez PFRON w ramach rehabilitacji społecznej wyniosła 707,6 tys., co w relacji do liczby Osób Niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności oznacza, że około 22 na 100 Osób Niepełnosprawnych prawnie uzyskało wsparcie ze środków Funduszu w ramach rehabilitacji społecznej. Tym samym PFRON poprawił wyniki uzyskane w latach 2017-2018. Cel został osiągnięty.

3. Część A, cel nr 3 - W 2019 roku wskaźnik faktycznej realizacji przychodów przyjmował wartości w zakresie od 99,84% do 100,35%. Uzyskaniu pozytywnego wyniku częściowo sprzyjało otoczenie makroekonomiczne Funduszu, w szczególności: realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 4,8% w 2019 r. w stosunku do 2018 r. i rekordowy spadek stopy bezrobocia rejestrowanego z 5,8% do 5,2%. Jednakże pojawiły się symptomy spowolnienia gospodarczego, jak np. kontynuowany od 2018 r. spadek tempa PKB z 4,9% do 3,9% przy jednoczesnym wzroście inflacji z 1,1% do 2,6%. W 2019 r. przychody od pracodawców wyniosły memoriałowo 4.736.555 tys. zł, na co największy wpływ miały: przeciętne wynagrodzenie oraz poziom zatrudnienia.

W roku 2019 w wyniku działań windykacyjnych Fundusz odzyskał kwotę o 13% większą niż w roku 2018, przy czym kapitał należności objętych postępowaniem windykacyjnym wzrósł o 20,48 %. W efekcie wskaźnik skuteczności wyniósł 17,02%. Na wynik działań windykacyjnych wpływa w istotny sposób duża liczba prowadzonych przez Fundusz postępowań zwrotowych i kwota wynikająca z wydanych decyzji, która stanowi punkt odniesienia przy dokonywaniu pomiarów skuteczności. Biorąc pod uwagę oba mierniki wykonania, uzyskany za 2019 wynik jest bliski satysfakcjonującemu.

4. Część A, cel nr 4 - W planie działalności PFRON na 2019 rok zakładano uzyskanie kosztu alokacji w granicach 24-25 zł na każde alokowane 1000 zł. Osiągnięcie celu na poziomie poniżej 22 zł było możliwe dzięki konsekwentnemu ograniczaniu wydatków na obsługę działalności bieżącej Funduszu, przy zachowaniu balansu między oszczędnościami a rozwojem usług poprzez inwestycje.

5. Część A, cel nr 5 - Fundusz wdrożył 43% rekomendacji w oparciu o wyniki audytów bezpieczeństwa. W efekcie przeprowadzonego reaudytu w 2019 roku, baza podatności uległa zwiększeniu. Tym samym cel przyjęty na 2019 rok nie został osiągnięty, a główne przyczyny wynikały z:

- przedłużenia procesu wyboru wykonawcy usług utrzymania i rozwoju systemu SODiR, które spowodowało, że prace nad usuwaniem podatności mogły się rozpocząć dopiero pod koniec 2019 r.,
- migracji systemu SODiR na nową platformę systemowo-sprzętową, warunkującej usunięcie większości podatności występujących w systemie SODiR;
- decyzji o przebudowie systemu e-PFRON2. W ramach przebudowy systemu ulegnie oprogramowanie do zarządzania środowiskiem serwerowym, zaktualizowane zostaną serwery aplikacyjne i bazodanowe.

6. Część C, cel nr 1 - W 2019 roku zaplanowano wdrożenie 3 nowych narzędzi wspierających skuteczność i efektywność działania. Cel został osiągnięty na poziomie wyższym niż zakładano. W roku 2019 wdrożono narzędzia wspierające skuteczność i efektywność działania w obszarach: audytu wewnętrznego, nadzoru nad decyzjami pełnomocników Zarządu PFRON. W niepełnym zakresie znajdują się wdrożenia: systemów wspierających procesy windykacyjne, zautomatyzowanej walidacji danych PFRON z odpowiednikami w zewnętrznych zasobach danych innych instytucji i urzędów.

7. Część C, cel nr 2 - Cel osiągnięto, a efekty optymalizacji 23 procesów obejmują:
- skrócenie czasu realizacji procesu poprzez rezygnację ze zbędnych czynności w procesie lub przemodelowanie kolejności działań;
 - poprawę sprawności działania poprzez wprowadzenie elektronicznego podpisu;
 - poprawę efektywności procesu poprzez uporządkowanie przebiegu, usankcjonowanie czynności wykonywanych nieformalnie, doprecyzowanie niektórych czynności;
 - na nowo zaprojektowanie procesu z uwzględnieniem dostosowania do zmian przepisów (dot. m.in. ochrony danych osobowych i przepisów o RODO oraz zakresu dot. zarządzania kryzysowego);
 - na nowo zaprojektowanie procesu z uwzględnieniem wdrożenia nowej metodyki (dot. zarządzania ryzykiem);
 - na nowo zaprojektowanie procesu (dot. audytu wewnętrznego i obsługi kontroli zewnętrznej).
8. Część C, cel nr 3 - Przyjęte na 2019 rok założenie, żeby uzyskać większą liczbę wniosków składanych do PFRON w formie elektronicznej, a mniejszą w formie papierowej zostało osiągnięte. W 2019 roku do Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji złożono 21,5% wniosków w formie papierowej, podobnie jak w roku 2018, zaś w roku bazowym (2017) odsetek ten wyniósł 26,2%. Kontynuowany spadek udziału papierowych wniosków składanych do SODiR świadczy o trwałej zmianie preferencji wnioskodawców w kierunku formy elektronicznej. Jest to pozytywny sygnał ze strony klientów PFRON, a także wskazówka do dalszego usprawniania komunikacji z interesariuszami Funduszu m.in. poprzez upowszechnianie elektronicznych formularzy w pozostałych obszarach działalności.
9. Część C, cel nr 4 - W 2019 roku sądy uchylily 40 decyzji administracyjnych PFRON. Uzyskany wynik - wyższy od planowanego, nie dał potwierdzenia, że poprawa uzyskana w 2018 r. była trwała. Najwięcej prawomocnych orzeczeń sądów uchylających decyzje administracyjne PFRON odnotowano w obszarach: dofinansowań do wynagrodzeń Pracowników z Niepełnosprawnością, refundacji składek na ubezpieczenia społeczne, a także obowiązkowych wpłat na Fundusz. W 2019 r. łącznie w tych w obszarach zakończono decyzją lub postanowieniem ponad 12.400 postępowań administracyjnych.
- W sprawach, w których zapadł prawomocny wyrok sądu, w każdym przypadku przeprowadzono postępowanie zgodnie z wytycznymi sądu, w efekcie czego:
- wydawano kolejną decyzję w sprawie, po dokonaniu głębszej analizy,
 - umarzono postępowanie w sprawie,
 - przywracano termin do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy,
 - rozkładano załogłość na raty i odraczano termin płatności, w wystarczająco uzasadnionych przypadkach.
- Spśród powyższych decyzji 20 z nich dot. wpłat obowiązkowych. W tych sprawach środkiem odwoławczym od decyzji administracyjnej Prezesa Zarządu PFRON przysługującym stronie postępowania jest odwołanie do ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. W sytuacjach wniesienia skarg administracyjnych na decyzje organu II instancji, stroną postępowania sądowoadministracyjnego, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.) jest minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego. Strona skarżąca wnioskując o uchylenie decyzji organu II instancji może żądać uchylecia również decyzji poprzedzającej, tj. decyzji Prezesa Zarządu PFRON. Fundusz nie jest stroną postępowania przed sądami administracyjnymi, nie ma zatem wpływu na przedstawioną argumentację i wydane rozstrzygnięcie.

Dążąc do poprawy wyniku, w 2020 r. Fundusz podejmie odpowiednie działania naprawcze w ramach kontroli zarządczej.

09-03-2020

.....
Data

PREZES ZARZĄDU

Krzysztof Muchalikiewicz
Podpis kierownika jednostki